

**Covid-19 Salgınının
Ekonomimiz
Üzerinde Etkisini
Azaltmak İçin
Hazırlanan Tüm
Finansal Destek
Paketleri**

31 Mart 2020

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

İÇİNDEKİLER

03 Ekonomik İstikrar Kalkanı

04 Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Tedbirleri

06 Devlet Bankalarının Ekonomik Destek Paketleri
- Kamu Bankaları
- Katılım Bankaları
- Türk EximBank

09 Kredi Garanti Fonu Tedbirleri

10 Türkiye Bankalar Birlięi Önlemleri

12 Özel Bankaların Ekonomik Destek Paketleri

KREDİLER

Faaliyetleri etkilendiği için nakit akışı bozulan firmaların bankalara olan kredi anapara ve faiz ödemelerini asgari 3 ay ötelenmesi ve gerektiğinde bunlara ilave finansman desteği

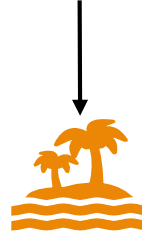
İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçı firmalara stok finansmanı desteği

Kredi Garanti Fonu limiti 25 milyar TL den 50 milyar TL ye çıkartılacak ve likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalara öncelik verilerek kredi temin edilmesi

Virüsün yayılmasına karşı alınan tedbirlerin etkisiyle Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında temerrüde düşen firmaların kredi siciline "mücbir sebep" notu düşülmesi

500 bin liranın altındaki konutlarda kredilendirme miktarı yüzde 80'den yüzde 90'a çıkartılacak, asgari peşinatı yüzde 10'a düşürülmesi sağlanacaktır.

Nisan, Mayıs ve Haziran ayı vadeli açık reeskont kredi anapara ve faiz ödemeleri Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ertelenerek, azami vade 1 yıl uzatılmış ve ayrıca bu aylarda vadesi dolan reeskont kredilerinin taahhüt kapama süresi 1 yıl uzatılmıştır.

TURİZM

Konaklama vergisi Kasım ayına kadar uygulanmayacaktır.

Otel kiralamalarına ilişkin irifak hakkı bedelleri ve hasılat payı ödemeleri Nisan, Mayıs ve Haziran ayları için 6 ay süreyle ertelenmiştir.

İç havayolu taşımacılığında 3 ay süreyle KDV oranını yüzde 18'den yüzde 1'e indirilmiştir.

İSTİHDAM

Stopaj gibi kaynağında yapılan kesintilerin ödemelerini içeren muhtasar beyannamelerin süreleri 3 ay ertelenecektir.

Asgari ücret desteği devam ettirilecektir.

Mevzuattaki esnek ve uzaktan çalışma modellerinin daha etkin hale getirilmesi temin edilecektir.

Kısa Çalışma Ödeneği devreye alınacaktır.

İstihdamdaki sürekliliği temin etmek amacıyla 2 aylık telafi çalışma süresi 4 aya çıkarılacaktır.

Küresel tedarik zincirlerindeki aksama ihtimaline karşı hem üretimde, hem de perakendede belirlenen önceliklere göre alternatif kanallar geliştirilecektir.

Tedbirlerden etkilenen çeşitli sektörler için Muhtasar ve KDV tevkifatı ile SGK primlerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ödemelerini 6'şar ay ertelenmektedir.

17 Mart 2020 tarihinde kamuoyuna duyurulan Ekonomik İstikrar Kalkanına Ek olarak Merkez Bankası 31 Mart 2020 tarihinde aynı amaç doğrultusunda aşağıdaki tedbirleri açıklamıştır.

Açık Piyasa İşlemleri (API) portföyü doğrudan alım işlemleri önden yüklemeli olarak gerçekleştirilebilecek ve gerektiğinde söz konusu limitler piyasa koşullarına göre güncellenebilecektir

Piyasa Yapıcı bankalara, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan satın aldıkları DİBS'leri TCMB tarafından belirlenen koşullar ve tutarlar dâhilinde TCMB'ye satma veya Piyasa Yapıcılığı sistemi kapsamında API çerçevesinde tanınan likidite imkânını belirli oranlar dâhilinde artırma olanakları sağlanacaktır. DİBS alımları, API portföyü için belirlenmiş olan limitlerin dışında değerlendirilecektir.

TCMB bünyesinde gerçekleştirilen Türk lirası ve döviz işlemleri çerçevesinde Varlığa Dayalı Menkul Kıymet ile İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlerin teminat havuzuna dâhil edilmesine karar verilmiştir.

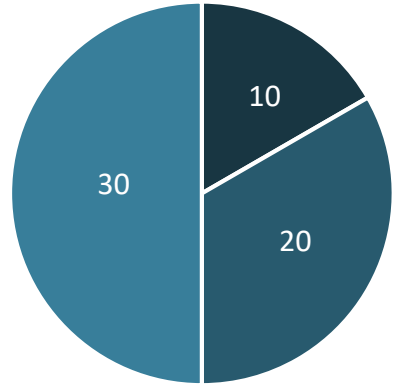
91 güne kadar vadeli repo ve 1 yıl vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap hedefli likidite imkânlarına ek olarak 6 ay vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap ihaleleri düzenlenecek olup bu vadedeki ihalelerle ilgili bankalara TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının 125 baz puan altında faiz oranı üzerinden ABD doları, euro veya altın karşılığı Türk lirası likidite sağlanacaktır.

! Mal ve hizmet ihracatçısı firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanılacaktır.
Bu kredilerin toplam limitinin 60 milyar TL olmasına karar verilmiştir.

! Eximbank dışındaki bankalar aracılığıyla kullanılacak kredilerin asgari yüzde 70'i KOBİ'lere tahsis edilecektir.

60 Milyar liralık limitin dağılımı;

■ Eximbank ■ Kamu ■ Özel

- ✓ Firma bazında azami kredi tutarları, KOBİ'ler için 25 milyon TL, diğer firmalar için ise 50 milyon TL olarak belirlenmiştir.
- ✓ Kredi imkânından yabancı para reeskont kredisi kullanabilen firmalar ile yurt dışına yönelik müteahhitlik hizmeti sunan firmalar ve uluslararası fuarlara katılım sağlayan firmalar yararlanabilecektir.
- ✓ Kredilere TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranınının 150 baz puan altında faiz oranı uygulanacaktır.
- ✓ Aracı bankaların komisyon oranı azami 150 baz puan olabilecektir.
- ✓ Krediler, azami 360 gün vadeli olacak, ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü ile 1 Mart 2020 tarihindeki istihdam düzeyinin kredi vadesi süresince muhafaza edilmesi koşulu karşılığında kullanılacaktır.

31.03.2020 tarihinde ödenmesi gereken dönem sonu taksit, faiz ve anaparasını ödeyemeyen firmaların talepleri üzerine söz konusu ödemeler ötelenecektir.

Personel maaşlarını Banka aracılığıyla ödeyen firmalara 2020 Şubat ayı sonu itibarıyla mevcut istihdamlarını azaltmamaları kaydıyla; önümüzdeki 3 aylık maaş ödemeleri kadar ilave limit tesisi edilebilecektir.

İşletmelerin mevcut kredileri kendi nakit akışlarına göre 6 aya kadar ödemesiz dönemle kredilerini uygun vadeli yapılandırma imkânı sunulacak ve ödemesiz dönem, turizm gibi dönemsel faaliyeti olan sektörlerde 12 aya kadar uzatılabilecektir.

Kredili müşterileri tarafından Banka üzerine keşide edilmiş çeklerinin ödenmesi amacıyla kullanılmak üzere; genel kredi limitlerinin artırılarak ilave nakit kredi limiti tahsis edilecektir.

İşletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamak üzere; kurumsal kredi kartı ve DBS limiti bulunan firmaların limit artışı yapılacaktır.

İşe devam desteği kredisi; 6 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 36 ay vadeli ve yıllık % 7,5 faiz oranlı olacaktır. Teminat açığı bulunan firmalara KGF desteği sağlanabilecektir. Azami kredi tutarları firma cirosuna göre belirlenmiştir.

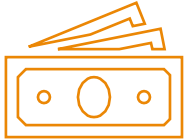
Kredilerin vadesi talebe göre ana para ve faiz ödemeleri 3 ile 6 ay arasında uzatılabilecektir.

Kısa vadeli kredilerde taahhüt kapama süresi henüz kapatılmamış olan ve taahhüt süresi ve taahhüt süresi dolmasına karşın ceza uygulanmamış krediler ile Haziran sonuna kadar kullanılacak tüm krediler için 2 yıldan 3 yıla çıkarılmıştır.

Reeskont kredilerinin azami vadesi 1 yılda 2 yıla çıkarılmıştır.

Sigorta işlemlerinde; Haziran sonuna kadar alıcı firmaların sigortalı firmalardan talep edeceği 3 aya kadar ki vade uzatımlarında sigortalı firmalardan herhangi bir ek sigorta primi alınmayacaktır.

Sigortalı firmalar tarafından ödenmekte olan sigorta primleri ile alıcı analiz ücretlerinin vadeleri 30 gün uzatılacaktır.

Müşterilerin talep etmeleri halinde 31.03.2020 tarihine kadar ödenmesi gereken taksit, kar payı ve anapara ödemeleri ötelenecektir.

Personel maaşlarını, Banka üzerinden ödeyen firmaların 2020 Şubat ayı sonundaki istihdamlarını korumaları kaydıyla; ihtiyaç duymaları halinde 3 aylık personel maaş gideri kadar ilave limit imkanı verilecektir.

Nakit akışı bozulduğu için ödeme sorunu yaşayan firmaların 6 aya kadar ödemesiz dönem olmak üzere, turizm gibi dönemsel faaliyeti olan sektörlerde ise 12 aya kadar ilave süre tanınmak suretiyle, uygun vadeli yapılandırma yapılabilecektir.

İşe devam desteği kredisi (Kamu Katılım Bankaları) : 6 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 36 ay vadeli ve yıllık % 7,5 faiz oranlı olacaktır. Teminat açığı bulunan firmalara KGF desteği sağlanabilecektir. Azami kredi tutarları firma cirosuna göre belirlenmiştir. Ön koşul istihdam sayısının azaltılmamasıdır.

Kredi garanti kurumu tarafından verilen kefaletlerin toplam bakiye tutarı 250 milyar TL'den 500 milyar TL'ye yükseltilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kredi garanti kurumlarına aktarılabilecek kaynak sınırı 25 milyar TL'den 50 milyar TL'ye yükseltilmiştir

Gerçek kişilerin kredilerine de kefalet sağlanması imkanı getirilmiştir ve her bir yararlanıcı için azami limit tutarı 100 bin TL olarak belirlenmiştir.

KOBİ tanımına uyan yararlanıcılarda azami kefalet limiti 25 milyon TL'den 35 milyon TL'ye, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami 200 milyon TL'den 250 milyon TL'ye çıkarılmıştır. Ayrıca karara eklenen bir geçici maddeyle, kefalet limitlerinin 31.12.2020 tarihine kadar KOBİ tanımına uyan yararlanıcılar için 50 milyon TL, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami 350 milyon TL olarak uygulanması hüküm altına alınmıştır.

Kararda kredi veren kuruluşların kapsamı genişletilerek Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş.'de dahil edilmiştir.

Koronavirüs (COVID-19) salgınının ekonomik etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirler kapsamında eklenen geçici maddelerle 31.12.2020 tarihine kadar, yararlanıcıların kullanabilecekleri kefalet limitleri arttırılmış ve yararlanıcılarda aranılacak koşullar esnetilmiştir.

Çek Ödeme Destek Kredisi

Gerçek ticari işlemlere dayalı keşide edilen ve edilecek çeklere yönelik başta KOBİ olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin ticari itibarlarını koruma amacıyla bankalar tarafından ayrı ayrı belirlenmek üzere tahsis edilen limitler dahilinde kredi kullanılmaya devam edilecektir.

Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır.

Yıllık ciro TL	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 Milyon	1 Milyon
25-250 Milyon	5 Milyon
125 Milyon üzeri	10 Milyon

Kredi Desteği

Sektör farkı olmaksızın salgından etkilenen kurumsal ve ticari müşteriler için teminat eksikliklerini ve işletme sermaye ihtiyaçlarını gidermek amacıyla oluşturulmuştur. Krediyeye erişim imkanı için Hazine Destekli KGF kefaleti de sağlabilecektir. Ön koşulu kredi vadesi boyunca kayıtlı çalışan sayısında azalma olmamasıdır.

Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır.

Yıllık ciro TL	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 Milyon	5 Milyon
25-250 Milyon	25 Milyon
125 Milyon üzeri	50 Milyon

Bu Protokole katılan Bankalar katılımlarını duyurmaktadır.

İşletme Finansman Desteği

- **6 Ay** Ödemesiz
- **36 Ay** Vadeli
- **25.000 TL** Limitli

Esnaf Kart Desteği*

- **3 Ay** Ödemesiz
- **12 Ay** Vadeli
- **25.000 TL** Limitli

* Esnaf ve sanatkarların mal ve hizmet alımlarında taksit ve vade imk

Özel Bankalarda virüs yarattığı finansal etkilerini azaltmak amacıyla müşterilerine destek olmak amaçlı aksiyon almaktadır. Bu aksiyonlar genel olarak özetlenirse;

Bankalar genel olarak firmaların 30 Nisan'a kadar ihtiyaç duyması halinde anapara/faiz/taksit ödemelerinin ilave bir koşul aranmaksızın 30 Haziran'a kadar veya 3 ay öteleyecektir.

- *Türkiye İş Bankası, Garanti BBVA, Akbank, Yapı ve Kredi Bankası, QNB Finansbank, Denizbank,TEB, Şekerbank, Alternatif Bank, Odeabank, Burgan Bank*

Salgın sebebiyle finansal yapısı olumsuz etkilenen başta turizm, lojistik, AVM, perakende sektörleri olmak üzere sektör ayrımı olmaksızın her bir ihtiyaç, vaka bazında değerlendirilerek ödemelerinde erteleme konusunda destek verilmeye çalışılacaktır.

- *Türkiye İş Bankası, Garanti BBVA, QNB Finansbank*

KOBİ'lerin ve mikro işletmelerin salgın öncesi girdiği ticari yükümlülüklerinin yerine getirilebilmesi amacıyla mevcut limitlerle desteklenmesi ve gerekirse ilave limit verilebilecektir. Bu kapsamda Bankalar firma bazında değerlendirme yapacaktır.

- *Türkiye İş Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, İNG Bank*

Virüsün etkisini azaltmak ve müşterilerin şubeye gelme ihtiyacını azaltmak amaçlı Bankalar digital hizmetlerde kolaylık sağlamaya yönelik pek çok aksiyon almıştır.

- ✓ Dijital kanallar üzerinden yapılacak EFT/havale işlemlerinden 30 Nisan'a kadar (karttan karta havale dahil) ücret alınmayacaktır.
- *Türkiye İş Bankası, Garanti BBVA, Akbank, Yapı ve Kredi Bankası, QNB Finansbank, Denizbank,TEB, Şekerbank, Alternatif Bank, Odeabank, Burgan Bank*

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

www.iso.org.tr